

UTDRAG UR NYHETSBRIVET
Teknikundervisning i skolan
nr 3, september 2019, årgång 25

Teknik- undervisning allt viktigare

TEXT: CLAES KLASANDER, FÖRESTÅNDARE CETIS
FOTO: KATARINA REHDER, CETIS

Förskolans undervisningsuppdrag har stärkts under sommaren. En reviderad läroplan har lanserats. Sådant påverkar naturligtvis hur vi behöver tänka över hur barns lärande i och om teknik gestaltar sig i de tidiga åren. I bästa fall kan alla som arbetar i förskola och skola sträva efter att ge alla barn en sammanhållen bild av den teknik som omger oss, från de tidigaste åren till dess barnen lämnar skolan. Det kräver att vi fortsätter utveckla och kommunicera kring teknikens didaktik över skolformer och mellan stadier.

I förskolan formuleras nu undervisningen som strävansmål, nästan som grundskolans förmågor eller långsiktiga mål. Där ska barnen till exempel ges förutsättningar att upptäcka och utforska teknik i vardagen. Barnen ska också få möjligheter att samtala och ställa frågor om teknik och beskriva den med olika uttrycksformer. I läroplanen framträder även kopplingen mellan teknik, våra val och hållbar utveckling, liksom teknikens relation till barnens egen kreativitet, fantasi, föreställningsförmåga och till digital kompetens.

Är det något nytt, egentligen?

Nej, och ja! Så länge jag har arbetat med teknik inom undervisningsområdet har förskolans engagemang i frågor som t.ex. rör barnens konstruktionslek varit föremål för studier av olika slag. Det nya, som man kan ana, är att det nu finns en ambition om ett bredare anslag, där den teknik som barnen möter i sin vardag ska belysas från fler perspektiv än vad saken heter och hur den fungerar – kanske samtala om lite mer komplicerade saker som ”vart tar bajset vägen när vi spolar på toa?”. Man ska alltså kunna föra samtal med barnen om den teknik som omger dem. Det vidgar barnens omvärldsuppfattning.

Lek, lärande och teknik

Det finns en stark relation mellan lek och lärande. Samtidigt är inte barn självlärande ”autodidakter”. Förskollärares medlek, undervisningen i leken, är viktig. Det gäller att som lärare vara följsam och ha förmåga att fånga de tekniska aspekterna i leken, när de uppstår. Ska barnens fokus styra måste man också ha blicken för det, känslan, kunskapen. Parallell med den spon-

”

Det finns en stark relation mellan lek och lärande.

tana dimensionen, finns den styrda och planerade. För den krävs en mental framförhållning och kanske också en förmåga att betrakta förskolans materialitet från ett tekniskt perspektiv. Vilka artefakter i förskolemiljön kan jag använda, hur låter jag barnen interagera med (lek-)sakerna i lekrummet, vid matbordet eller på utegården? Hur kan jag medverka till att barnen leker in ny teknisk kunskap eller vidareutvecklar någon teknisk förmåga genom leken?

Forskningsintresset för Teknik i förskolan

På senare år har intresset för teknik i förskolan intensifierats och flera avhandlingar har sett dagens ljus, nu senast Pernilla Sundqvists (se sidan 7). Hon såg i sina studier en potential för att utveckla förskolans verksamhet på den tekniska sidan. Där framträder en osäkerhet om ”vad teknik kan vara” och hur man kan arbeta med området tillsammans med barnen. Samtidigt visas en hel del erfarenheter att bygga vidare på, vilka Pernilla sammanfattar och pekar på som olika kategorier i sina delstudier. Detta vidgar nog synfältet för en del, så att man får nya perspektiv på teknik.